

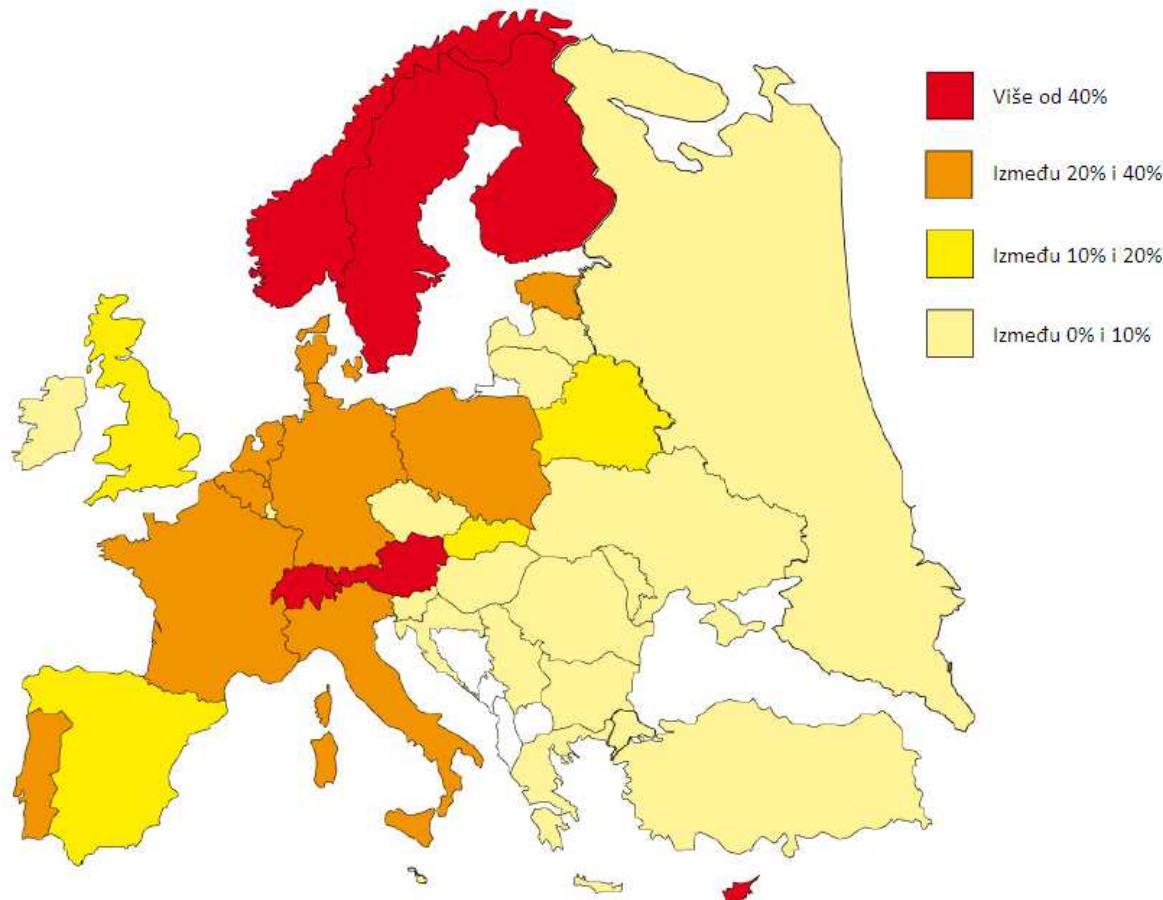
HRVATSKI SAVEZ ZADRUGA

Osnivanje i djelatnost zadruga za socijalno poduzetništvo

Samobor,
18.travnja 2012.

Zadrugarstvo u Evropi

Odnos članova zadruge prema broju stanovnika

Međunarodna zadružna načela

- Dobrovoljno i otvoreno članstvo
- Demokratsko upravljanje i nadzor članova
- Gospodarsko sudjelovanje članova
- Autonomija i neovisnost
- Edukacija i informiranost
- Suradnja među zadrugama
- Briga za zajednicu

Što je zadruga?

- Zadruga je dragovoljno, otvoreno, samostalno i neovisno društvo kojim upravljaju njeni članovi, a svojim radom i drugim aktivnostima ili korištenjem njezinih usluga, na temelju zajedništva i uzajamne pomoći ostvaruju, unaprjeđuju i zaštićuju svoje pojedinačne i zajedničke gospodarske, ekonomске, socijalne, obrazovne, kulturne i druge potrebe i interese i ostvaruju ciljeve zbog kojih je zadruga osnovana.

(Zakon o zadrugama, NN 34/11.)

Tvrtka i djelatnost

Tvrtka:

- ime pod kojim zadruga djeluje
- sadrži naznaku da se radi o zadruzi, naznaku glavne djelatnosti, a može i posebna svojstva koja obilježavaju zadrugu

Djelatnost:

- može obavljati svaku djelatnost za koju ispunjava propisane uvjete

Osnivanje zadruge

- najmanje **sedam osnivača** (potpuno poslovno sposobne fizičke osobe i pravne osobe)
- osnivačka skupština donosi pravila zadruge, bira tijela zadruge i donosi druge odluke vezane uz osnivanje zadruge (uplata uloga članova)
- pravila zadruge – osnivački i temeljni akt zadruge (potpisuje predsjednik skupštine - potpis ovjeriti kod javnog bilježnika)

Upis zadruge u sudski registar

- tvrtka, sjedište, OIB i predmet poslovanja,
- dan održavanja osnivačke skupštine,
- ime i prezime upravitelja, OIB, ovlasti za zastupanje zadruge,
- ime i prezime i OIB članova NO, (ako zadruga ima NO),
- odgovornost članova za obveze zadruge, (ako je propisana pravilima zadruge).

Nakon upisa zadruge u sudski registar

- prijava osnivanja Državnom zavodu za statistiku
- izrada žiga
- otvaranje žiro računa u banci
- prijava osnivanja Hrvatskom savezu zadruga

Članstvo u zadruzi

- član zadruge može biti samo osoba koja neposredno sudjeluje u radu zadruge, koja posluje putem zadruge ili koristi njene usluge ili na drugi način neposredno sudjeluje u ostvarenju ciljeva zbog kojih je zadruga osnovana
- članstvo je osobno i ne može se prenijeti na drugu osobu (ni ugovorom ni za slučaj smrti)

Stjecanje članstva

- stiče se upisom u imenik članova zadruge
- odluka o prijemu u zadrugu (rok i način uplate odnosno unosa uloga člana u zadrugu, dan potpisivanja izjave o prihvaćanju pravila zadruge i druga pitanja vezana uz prijem člana u zadrugu)
- osnivač zadruge i član zadruge koji je pristupio zadruzi nakon njena osnivanja imaju jednaka prava i obveze

Prestanak članstva

- sporazum zadruge i člana,
- smrt fizičke osobe / brisanje obrta iz registra ili
brisanje pravne osobe iz sudskog registra,
- istupanje člana iz zadruge (pisana izjava o
istupanju),
- gubitak uvjeta za članstvo,
- isključenje člana,
- prestanak zadruge.

Imenik članova

- zadruga je dužna voditi imenik članova
- čuva se trajno
- Pravilnik o imeniku članova zadruge donosi ministar nadležan za poslove gospodarstva i poduzetništva

Tijela zadruge

- **skupština** (najviše tijelo u zadruzi)
- skupštinu zadruge čine svi članovi zadruge odnosno njihovi opunomoćenici
- kod odlučivanja na skupštini svaki član skupštine ima jedan glas
- **nadzorni odbor**
- **upravitelj**

Imovina zadruge

- **ulozi članova, sredstva stečena obavljanjem djelatnosti i sredstva stečena na druge načine pripada zadruzi** i služi za obavljanje njenih djelatnosti i podmirenje njenih obveza
- imovinu koja nije u funkciji obavljanja djelatnosti zadruge, zadruga može odlukom skupštine prodati ili dati u zakup, a ostvarena sredstva dužna je usmjeriti za poslovanje zadruge

Ulog člana zadruge

- **svaki član dužan unijeti u zadrugu osnovni ulog**
- visinu određuje skupština, **najmanje 1.000,00 kuna**
- ulog može biti i u stvarima ili pravima, novčanu vrijednost procjenjuje sudski vještak
- dodatni ulog – član može unijeti uz osnovni ulog, iznos je jednak i određuje ga skupština
- ulozi – upisuju se na ime člana u imenik čanova
- **ulog se vraća članu** nakon prestanka članstva

Poslovanje zadruge

- zadruga može obavljati djelatnost sa ciljem stjecanja dobiti (profitna)
- zadruga može obavljati djelatnost u cilju udovoljavanja potreba svojih članova bez namjere stjecanja dobiti: socijalna, stambena, zadruga lokalne zajednice, itd. (neprofitna)

Poslovanje zadruge

- sa članovima sklopiti odgovarajuće ugovore kojima se reguliraju prava i obveze zadruge i člana (sadržaj: tvrtka zadruge, ime i prezime člana, predmet ugovora, vrijednost posla, količina i kakvoća proizvoda, uvjeti, način i rokovi izvršenja obveza zadruge i člana itd)

Poslovanje zadruge

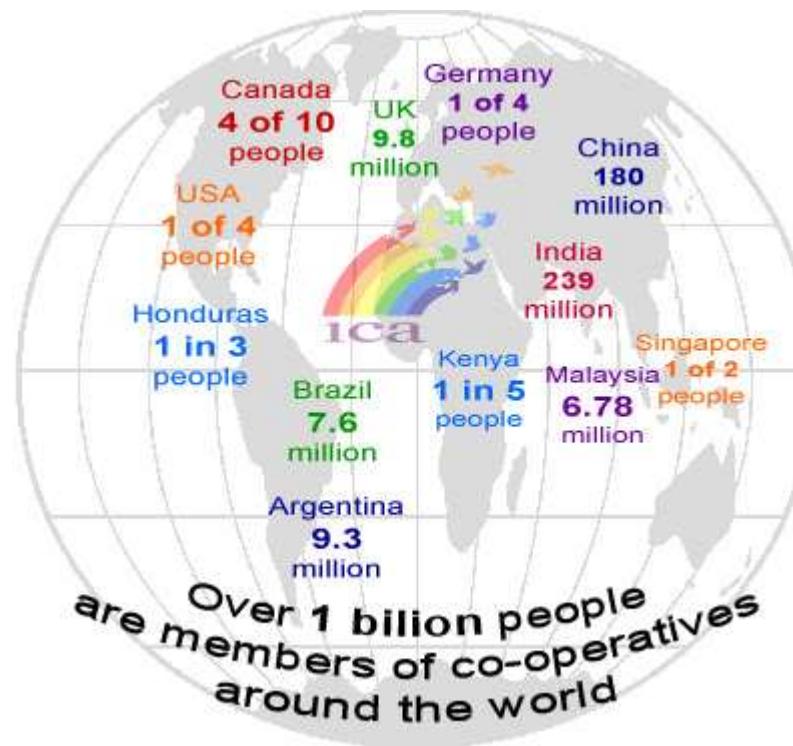
- iz dobiti utvrđene godišnjim obračunom, a nakon pokrića gubitaka, zadruga izdvaja:
 - najmanje **30% za razvoj zadruge**
 - najmanje **5% u obvezne pričuve**
- preostali dio dobiti: upis dodatnih uloga članova, za isplatu članovima, radnicima ili za druge namjene utvrđene odlukom skupštine
- obvezne pričuve zadruga može upotrijebiti za pokriće gubitka, za povrat uloga članovima koji izlaze iz zadruge i druge slične namjene

Kako osnovati zadrugu?

- Prepoznati potrebu za osnivanjem zadruge
- Upoznati sve potencijalne članove zadruge o prednostima i nedostacima organiziranja u zadrugu
- Pripremiti poslovni plan
- Osigurat početna sredstva za rad zadruge
- Odabrati osobu koja će voditi postupak osnivanja zadruge (upravitelj zadruge)
- Provesti postupak osnivanja zadruge prema Zakonu o zadrugama NN 34/11

Zadrugarstvo u svijetu

OKRUGLI STOL O SOCIJALNOM I RADNIČKOM ZADRUGARSTVU

'Zadrugarstvo je sustav koji skrbi o dostojanstvu čovjeka'

*Socijalno zadrugarstvo je specifična kategorija poduzetničkog oblika jer u sebi sadržava ekonomske i humanitarne karakteristike
*Namijenjeno je onima koji nemaju sposobnost na tržištu rada biti u ravnopravnoj konkurenciji s drugima

Sredinom lipnja je u prostorijama Poduzetničkog inkubatora BIOS u organizaciji Hrvatskog saveza zadruga i osječkog Centra za poduzetništvo održan je Okrugli stol o socijalnom i radničkom zadrugarstvu. Bila je to izvanredna prilika za

Talijanski ustav promiče zadrugarstvo

Gospodin Loris Asquini je kao potpredsjednik Zadružnog saveza Legacoop svoje izlaganje usmjerio prema ulozi koju zadruge i zadružni sustav imaju u talijanskom gospodarstvu. Nama, kako se zadrugarstvo promiče i u talijanskom ustavu, postoji izjednačak zakonska prednost koja ima svoju logiku (to je prilično jasno kad se govorи o socijalnim, ali i radničkim zadrugama) jer u vrijeme recesije one održavaju stalni broj zaposlenih i daju radna mjesta ljudima koja im omogućuju stabilne prihode. "Putem zadruge ljudi dobivaju posao, stvaraju prihod koji troše i time stvaraju zaradu i državi. Zato država ima interes štititi zadruge", kaže gospodin Asquini. Također, potvrđuje kako su u ovakvoj globalnoj krizi zadruge manje ranjive što predstavlja pogodnost za državu koja u takvoj situaciji rjeđe mora intervenirati. Njihov je zadružni sustav Legacoop stoga pokrenuo projekt koji potiče otvaranje tisuću novih zadruga u tri godine.

Posjetitelji Okruglog stola o socijalnom i radničkom zadrugarstvu

sve zainteresirane da se informiraju o alternativnom poduzetničkom obliku koji se zbog svojih specifičnih prednosti pokazao imunim na globalnu gospodarsku krizu.

Zašto je tomo tako i zašto bi se RH trebala posvetiti veća pozornost osnivanju i njegovanjem zadružnog sustava poslovanja, rekla je već u uvodnoj riječi predsjednica Uprave Hrvatskog saveza zadruga, gđa Vedrana Stecca.

"Svjјedoci smo da je posljedica suvremenog načina poslovanja gdje je cilj isključivo profit ipak velika preuzećenost. Stoga u gospodarskoj krizi socijalno i radničko zadrugarstvo vidi svoju priliku." Istaknula je kako je zadrugarstvo kao poduzetnički oblik okrenut prema čovjeku, tj. prema zadrugaru i prema ostvarenju samoopremljenosti i samoodrživosti putem iskoristavanja kreativnog potencijala zadrugara. Prema riječima Vedrane Stecca, društvo bi trebalo stići veći naglasak na osnivanje i poslovanje radničkih zadruga koje putem zadružnog sustava mogu inicirati poslove i ostvariti radni odnos unutar zadruge. Socijalno zadrugarstvo je specifična kategorija poduzetničkog oblika jer u sebi sadržava ekonomske, ali i humanitarne karakteristike. "Socijalno zadrugarstvo namijenjeno je onima koji nemaju sposobnost na tržištu rada biti u ravnopravnoj konkurenciji s drugima - kroz socijalno zadrugarstvo oni mogu stvoriti dostojanstvo rada za sebe."

Temelj zadrugarstva: zajedništvo

Nina Marković, koja se u ime domaćina, Centra za poduzetništvo, obratila okupljenim sudionicima, istaknula je kako kroz aktivnosti HSZ-a i gospodarskih subjekata kojima se HSZ bavi treba razbiti negativnu predočbu iz prošlosti koju građani imaju o zadrugama. U skladu s time, okupljenima se prva predstavila Uslužno proizvodnja zadruge Neos predstvrom svoga upravitelja, gospodinu Zdenku Antoloviću. Naime, Uslužno proizvodnja zadruga Neos (tj. Neovisnost) nastala je u kolovozu 2009. g. udrživanjem rehabilitiranih ovisnika u zajedničkom nastajanju za ravnopravno uključivanje u radne i gospodarske procese. Svi osnivači i članovi zadruge su učestvili program liječenja od ovisnosti i apstiniranju od istih, istaknuto je Zdenko Antolović. Pri osnivanju zadruge njihova je vizija bila stvaranje dobre prakse socijalnog poduzetništva, stvaranje prilika i njegovanje cjelozivotnog obrazovanja svojih članova. Djelatnosti kojima se Uslužno proizvodnja zadruga Neos bavi su raznolike: od autopravonice u osječkom Esseker centru ubrzo su prešli na strojno pranje tepila i tepisona, dubinsko čišćenje unutrašnjosti automobila, tapeteriranje namještaja i madraci. Također, njihovi članovi pružaju usluge čišćenja i održavanja odvodnih kanala, zelenih površina cvjetnjaka, ponuda zadruge proširena je izradom

gđa Vedrana Stecca, predsjednica Uprave Hrvatskog saveza zadruga, drži uvodni govor

betonske galerije i betonskih stupova te montažom ograda od betonskih stupova i zice. Konačno, zadruga je pribavila i laserski graver za drvo te se bave izradom komunikacijskih oznaka, natpisa i osobnih suvenira od drveta.

Socijalna zadruga "Noncello" - talijanski primjer dobre poslovne prakse

Okrugli stol o socijalnom i radničkom zadrugarstvu bio je također prilika da se zainteresiranim predstavstvima gospodin Loris Asquini, predsjednik Zadružnog saveza Legacoop iz Udine, pokrajina Fruili Venetia Giulia. Tomu su prilikom sudionici Okruglog stola mogli saznati kako je zadružni sustav poslovanja u Italiji neuspoređivo razvijeniji nego kod nas te ne postoji jedan savez zadruga, kao što je to slučaj kod nas, već ih ima čak četiri. Zadruge su značajan gospodarski subjekt u Italiji jer zaposljuju oko mi-

Zdenko Antolović iz Zadruge Neos drži izlaganje

Zadruga Ne-os

Zadruga trenutno ima 2 zaposlenika te još 7 angažiranih osoba te u skoroj budućnosti namjeravaju zaposliti dvije. U planu im je također nabavka uređaja za izradu reklama što znači i proširenje djelatnosti kojima će se zadruga baviti. Ta je činjenica pohvalna već i zbog nepovoljnog gospodarske klime koja vlada u Hrvatskoj i svijetu, ali je poglavito hvalevrijedna jer se članovi ove zadruge ne moraju boriti samo s vanjskim, već i s svojim unutarnjim demonima - svom ovisnošću. Ipak, kaže upravitelj Uslužno proizvodnje zadruge Ne-os, biti zaposlen je jedan od važnijih uvjeta za uspješnu apsteniciju od ovisnosti, jer zaposlen čovjek nema vremena razmišljati o gloopostima.

slovnih prostora, prikupljanje otpada i reciklažu te održavanje zelenih površina, transport stvari i hrane za bolnice, zaštitarske usluge te uzgoj cvijeća u staklenicama.

Jasno, poslovanje zadruge u Italiji mora imati tržišnu opravdanost - svaki proizvod ili usluga zadruge mora imati svoje tržište. Međutim, prednost je zadruga u tome što u početku svog poslovanja one mogu svoje proizvode ili usluge plasirati kroz zadružni sustav, odnosno na internom tržištu. Nai-mje, u Italiji je zadružni sustav tako razvijen da se čitav proizvodno - prodajni proces jednog proizvoda može dogoditi unutar zadružnog sustava. Konkretno, zadruga proizvodi žito, koje predaje drugoj zadrudi koja ga bavi preradom žita u brašno. Brašno se potom šalje zadruci koja pravi kruh. Ta zadruga će gotov proizvod predati zadruci koja se bavi transportom robe, a ona će razvesti proizvode u zadružne trgovine zadružnog distributera koja se bavi prodajom proizvoda zadruge. Zanimljivo je i to da u čitavom proizvodno - prodajnom lancu svaka zadruga jednako zaraduje, što još jednom potvrđuje tezu da je zadrugarstvo sustav usmjeren na čovjeka, a ne na profit.

Kako već niz godina gospodin Asquini surađuje s HSZ na projektu PRO - COOP kojemu je cilj povezivanje i suradnja zadruga na području Italije, Balkana i jugoistočne Europe, primijetio je kako u Hrvatskoj sve više ljudi poznaje i mijenja svoje mišljenje o zadrugama pa treba i dalje raditi na promoviranju duha zadrugarstva. Ipak, u odnosu na druge zemlje iz regije, poput Bugarske i Crne Gore, u Hrvatskoj su napravljeni najveći pomaci. Do kraja ove godine u organizaciji Hrvatskog saveza zadruga bit će organiziran business - to - business susret hrvatskih i talijanskih zadruga koji će još više proširiti spoznaje o prednostima zadruga i pozitivnom duhu socijalno osviještenog poslovanja.

Saša Begović

Antimafia Cooperatives

Placido Rizzotto cooperative

- Wheat harvested by the Placido Rizzotto cooperative on land confiscated from the Mafia.
- The wine made from Catarratto vines by the Placido Rizzotto Cooperative in San Giuseppe Jato has a fairly high degree of alcohol for white wine. But it is above all, the wine of rediscovered freedom.

Antimafia Cooperatives

Placido Rizzotto cooperative

The Placido Rizzotto cooperative sells pasta, olive oil, chick peas and wines under the "Libera Terra" label.

The inn run by the Placido Rizzotto cooperative. The head, Antonio Castro, wishes to develop agro-tourism to open Sicily to the outside world.

**150 GODINA HRVATSKOG ZADRUGARSTVA
10 GODINA HRVATSKOG SAVEZA ZADRUGA**

HRVATSKI SAVEZ ZADRUGA

2012. MEĐUNARODNA GODINA ZADRUGA

www.zadruge.hr

DOBRO DOŠLI NA STRANICE
**HRVATSKOG SAVEZA
ZADRUGA**

KONTAKTIRAJTE NAS

TEL. 01 / 4870 - 053

E. MAIL HSZ@ZADRUGE.HR

